

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 91/06-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. októbra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti spoločnosti A., s. r. o., P., zastúpenej advokátkou JUDr. A. G., T., namietajúcej porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti A., s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti A., s. r. o., p r i z n á v a úhradu trov konania 6 825 Sk (slovom šesťtisícosemstodvadsaťpäť slovenských korún), ktoré je jej Krajský súd v Bratislave

povinný zaplatiť na účet advokátky JUDr. A. G., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2006 doručená sťažnosť A., s. r. o., P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. G., T., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 23 Cb 26/05-22 zo 17. mája 2005 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa na okresnom súde domáhala zaplatenia istiny 14 687,57 Sk z dôvodu poplatku z omeškania v sadzbe 0,1 % denne za omeškanie s úhradou faktúr, ktoré boli vyúčtované na základe platných lekárskeho predpisov a poukazov, pričom vychádzala z § 38 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia a o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní odborových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z.“), ktorý ustanovoval poplatok z omeškania 0,1 % za každý deň omeškania. Žalovaný s návrhom sťažovateľky nesúhlasil a poukázal na to, že k omeškaniu s platbou faktúr došlo až po 1. júni 2003, a preto má sťažovateľka nárok len na poplatok z omeškania 0,01 % denne podľa zákona č. 138/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým bol novelizovaný zákon č. 273/1994 Z. z. Sťažovateľka poukázala na to, že relevantné ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. stratilo účinnosť 15. júla 2004, keď bolo v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka zákonov“) uverejnené rozhodnutie ústavného súdu. Znamená to, že v čase podania návrhu sťažovateľky okresnému súdu 30. decembra

2004 (doručené 31. decembra 2004) toto ustanovenie nebolo účinné a v čase vynesenia rozhodnutí obidvoch súdov už nebolo ani platné. Sťažovateľka je toho názoru, že vzhľadom na nález ústavného súdu na zistený stav veci treba použiť ústavne súladne interpretovanú platnú a účinnú právnu normu korešpondujúcu s týmto nálezom. Je preto toho názoru, že došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu, keď sa vo veci nerozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá by mala základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky, ale sa rozhodlo podľa právnej normy, o ktorej ústavný súd vyslovil, že nie je v súlade s ústavou.

Sťažovateľka preto žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 23 Cb 26/05-22 zo dňa 17. 5. 2005 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Cob/75/2005-44 zo dňa 7. 12. 2005 (doručený sťažovateľke 16. 1. 2006) bolo porušené základné právo spoločnosti A. s. r. o., P. (zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Trnava Oddiel: Sro, vložka číslo...) IČO: ... , na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR

2. Zrušuje sa rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 23 Cb 26/05-22 zo dňa 17. 5. 2005 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Cob/75/2005-44 zo dňa 7. 12. 2005 a vec sa vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy konania vo výške 8 000,- Sk vrátane 19 % DPH vo výške 1 520,- Sk spolu vo výške 9 520,- Sk, do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet JUDr. A. G.“.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 91/06-9 z 5. apríla 2006 ju v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 23 Cb 26/05-22 zo 17. mája 2005 odmietol pre nedostatok svojej právomoci a v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005 prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí časti sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky a predsedníčku krajského súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa

vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku krajského súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti.

Právna zástupkyňa sťažovateľky a predsedníčka krajského súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vyjadrenie predsedníčky krajského súdu bolo ústavnému súdu doručené 31. mája 2006. Okrem iného sa v ňom uvádza:

„Ústava Slovenskej republiky vo svojom článku 46 ods. 1 garantuje zásadu sudcovskej nezávislosti. V tejto súvislosti sa predseda súdu, ako orgán štátnej správy súdu, nemôže vyjadrovať alebo hodnotiť procesnoprávny postup sudcov v konkrétnych súdnych konaniach, usmerňovať, akým spôsobom majú v tom ktorom konaní postupovať, zaujímať svoj právny názor k veci alebo akýmkoľvek spôsobom ich ovplyvňovať či už ide o postup v konaní, alebo spôsob rozhodovania.

Nakoľko dôvody uvádzané v sťažnosti sa týkajú výlučne procesného postupu a rozhodovacej činnosti súdu (prvostupňového a odvolacieho), ktorého zákonnosť mi ako predsedníčke súdu neprináleží hodnotiť, zasielam Vám v prílohe vyjadrenie predsedníčky senátu v tejto veci.“

V priloženom vyjadrení predsedníčky senátu 4 Cob sa okrem iného uvádza:

„Uplatneným nárokom bol vyúčtovaný poplatok z omeškania z faktúr, ktoré boli splatné po 01. 06. 2003, teda po nadobudnutí účinnosti zákona č. 138/2003 Z. z. až do nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 17. 05. 2004 publikovaného v zbierke zákonov SR 15. 07. 2004, kedy bol vyslovený nesúlad ust. § 38 ods. 4 zák. č. 138/2003 s Ústavou SR. ...

Rovnako ako súd prvého stupňa i odvolací senát odvolacieho súdu pri svojom rozhodovaní bral zreteľ na čl. 125 ods. 3 Ústavy SR ako aj na ust. § 41a ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov a dospel k rovnakým právnym záverom a to takým, že v čase od nadobudnutia účinnosti zák. č. 138/2003 Z. z. až do uverejnenia nálezu Ústavného súdu SR v zbierke zákonov SR prináležalo sťažovateľke právo na poplatok z omeškania v sadzbe 0,01 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania bez ohľadu na to, kedy si toto právo

uplatnila, teda či až po zverejnení nálezu Ústavného súdu SR v zbierke zákonov SR. Súd vychádzal zo skutočnosti, že právo žalobcu na účtovanie poplatku z omeškania vzniklo už prvým dňom omeškania so zaplatením jednotlivých faktúr a už týmto dňom sa mohol žalobca domáhať svojho práva nielen na zaplatenie istiny spočívajúcej vo vyúčtovaní hodnoty liekov a zdrav. pomôcok poistencom žalovaného, ale aj poplatku z omeškania, kedy bola zák. č. 138/2003 Z. z. ustanovená sadzba tohto poplatku vo výške 0,01 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Podľa názoru odvolacieho súdu účinky rozhodnutia Ústavného súdu SR majú účinky ex nunc, teda až po ich publikácii v zbierke zákonov SR, ale nie spätne, teda ex tunc. Tento názor odvolacieho súdu vychádza aj z čl. 1 Ústavy SR, ktorý proklamuje právnosť štátu SR a z judikatúry Ústavného súdu SR, z ktorých rovnako vyplýva, že princípom právnej istoty musí byť dôvera v účinný a platný právny predpis. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam mám za to, že sťažnosť sťažovateľky nie je dôvodná.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 125 ods. 3 ústavy ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Podľa čl. 125 ods. 6 ústavy rozhodnutie ústavného súdu vydané podľa odsekov 1, 2 a 5 sa vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzné.

Podľa § 41 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nález, ktorým sa zistil nesúlad právnych predpisov s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, vyhlási sa spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Nález je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov.

Podľa § 41a ods. 1 zákona o ústavnom súde právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov.

Podľa § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde stratou účinnosti, prípadne platnosti právnych predpisov na základe nálezu ústavného súdu sa neobnovuje platnosť právnych predpisov nimi zrušených; ak však išlo len o ich zmenu alebo o doplnenie, platí skorší právny predpis v znení platnom pred touto zmenou alebo doplnením.

Podľa § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde ...právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ak je v danom prípade oprávnený o ochrane základných práv sťažovateľa rozhodnúť všeobecný súd, je právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať vo veci vylúčená.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní ktoré mu predchádzalo alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Za výnimku zo zásady, podľa ktorej výklad zákonov prislúcha predovšetkým všeobecným súdom, treba považovať výklad ustanovení zákona o ústavnom súde. V danom prípade ide najmä o výklad tých ustanovení zákona o ústavnom súde, z ktorých možno vyvodiť právne účinky nálezov ústavného súdu vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach. Konkrétne ide najmä o ustanovenia § 41a a § 41b v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pre označené ustanovenia zákona o ústavnom súde je charakteristické vzájomné pôsobenie princípu ochrany a zachovania ústavnosti na jednej strane a princípu právnej istoty na strane druhej. Oba princípy sú neoddeliteľnou súčasťou princípu právneho štátu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 prvej vete ústavy. Princíp ochrany a zachovania ústavnosti sa realizuje v danom prípade samotným rozhodovaním ústavného súdu v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy a jeho následnými právnymi účinkami na rozhodnutia, resp. rozhodovanie súdov a iných orgánov verejnej moci v individuálnych veciach. Princíp právnej istoty sa prejavuje v dvoch smeroch. Jednak je založený na prezumpcii ústavnosti právnych predpisov (až do opačného rozhodnutia ústavného súdu) a jednak na zachovaní právoplatnosti rozhodnutí súdov a iných orgánov verejnej moci vychádzajúcich z prezumpcie ústavnosti. Podľa názoru ústavného súdu pri kolízii spomínaných princíпов treba dať prednosť jednoznačne princípu zachovania a ochrany ústavnosti, a to za súčasného spolupôsobenia bŕzd vyplývajúcich z uplatnenia princípu právnej istoty (*mutatis mutandis* I. ÚS 51/06).

Zákon o ústavnom súde rozlišuje účinky nálezov ústavného súdu vydaných v konaní o súlade právnych predpisov na konania pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci v individuálnych veciach na tie, ktoré boli v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov už právoplatne skončené (§ 41b zákona o ústavnom súde) a tie, ktoré ešte v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov neboli právoplatne skončené (§ 41a zákona o ústavnom súde).

V danom prípade sťažovateľka namieta rozhodnutie krajského súdu v konaní, ktoré ešte nebolo 15. júla 2004, t. j. v čase uverejnenia nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/03 v Zbierke zákonov právoplatne skončené. Krajský súd rozhodol 7. decembra 2005, t. j. po uverejnení nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/03 zo 17. mája 2004 v Zbierke zákonov a v čase, keď ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení podľa novelizácie vykonanej zákonom č. 138/2003 Z. z. v zmysle čl. 125 ods. 3 tretia veta ústavy stratilo nielen účinnosť, ale aj platnosť, keďže dňom 15. januára 2005 uplynula lehota podľa čl. 125 ods. 3 druhej vety ústavy, v rámci ktorej bola Národná rada Slovenskej republiky povinná uviesť protiústavné znenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. do súladu s ústavou.

Krajský súd bol teda povinný v čase, keď rozhodoval, aplikovať na daný prípad § 41a v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom pre ústavne akceptovateľné rozhodnutie krajského súdu bola nevyhnutná správna interpretácia a aplikácia § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde.

III.

Sťažovateľka pri uplatnení svojho nároku vychádza z právneho názoru, podľa ktorého novelizované znenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z., ktorým bola s účinnosťou od 1. júna 2003 ustanovená sadzba poplatku z omeškania vo výške 0,01 % za každý deň omeškania, stratilo účinnosť od 15. júla 2004 a podľa § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže išlo len o zmenu právneho predpisu, platí znenie zákona č. 273/1994 Z. z. pred touto zmenou. Sťažovateľka argumentuje, že krajský súd vo svojom rozhodnutí vychádzal

z právnej normy, ktorá nebola v súlade s ústavou a v čase podania návrhu nebolo príslušné ustanovenie zákona č. 273/1994 Z. z. účinné a v čase vyhlásenia rozhodnutia ani platné.

Krajský súd v namietanom rozsudku vyslovil právny názor, podľa ktorého na daný vzťah bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení platnom v čase omeškania, t. j. uplatniť poplatok z omeškania vo výške 0,01 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Vo vyjadrení k sťažnosti krajský súd odôvodnil svoj postup právnym názorom, podľa ktorého rozhodnutia ústavného súdu majú účinky ex nunc, od ich publikácie v Zbierke zákonov a nie spätne, teda ex tunc.

Vychádzajúc z uvedených zistení bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či krajský súd v danom prípade správne interpretoval a aplikoval § 41a ods. 3 zákona o ústavnom súde a či v dôsledku tejto interpretácie a aplikácie postupom a rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľky.

Podľa § 41a ods. 1 zákona o ústavnom súde od uverejnenia nálezu ústavného súdu vydaného v konaní o súlade právnych predpisov v Zbierke zákonov, nie je možné postupovať podľa právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia, ktoré ústavný súd vyhlásil za rozporné s ústavou. Podľa názoru ústavného súdu dňom márneho uplynutia lehoty podľa čl. 125 ods. 3 tretia veta ústavy stráca takýto právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie platnosť ex tunc, t. j. je anulované od počiatku.

V danej veci je nesporné, že § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení podľa novelizácie zákonom č. 138/2003 Z. z. v čase rozhodovania krajského súdu nebol účinný ani platný, t. j. už nebol súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Z toho vyplýva, že krajský súd v čase svojho rozhodovania nemohol aplikovať na daný prípad § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v neplatnom znení, t. j. nemohol potvrdiť nárok sťažovateľa na poplatok z omeškania 0,01 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ktorý mu priznal vo svojom rozsudku č. k. 23 Cb 26/05-22 zo 17. mája 2005 okresný súd, a to bez ohľadu na to, že v čase, keď tento nárok vznikol (jún a júl 2003) bolo toto platné a účinné. Zo znenia § 41a ods. 3 zákona ústavnom súde jednoznačne vyplýva, že v danom prípade po strate

účinnosti (po 15. júli 2004), ako aj po následnej strate platnosti (po 15. januári 2005) posledného znenia § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 „platí skorší predpis v znení platnom pred touto zmenou alebo doplnením“, t. j. v čase rozhodovania krajského súdu platil § 38 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení pred nadobudnutím platnosti a účinnosti novelizácie vykonanej zákonom č. 138/2003 Z. z., keď ustanovoval poplatok z omeškania 0,1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd v danom prípade rozhodol v zjavnom rozpore s ústavou a zákonom, a preto rozsudkom č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005 porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Takýto záver korešponduje aj so stanoviskom pléna ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 1/06-4 z 11. októbra 2006, ktorým ústavný súd prijal zjednocujúce stanovisko k odchylným právnym názorom senátov ústavného súdu vyslovených pri svojej rozhodovacej činnosti na aplikáciu nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 38/03-39 zo 17. mája 2004 v konaní pred všeobecným súdom, ktorého predmetom je určenie poplatku z omeškania.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu základného práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a zároveň môže vec vrátiť na ďalšie konanie.

Keďže ústavný súd vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Cob 75/2005-44 zo 7. decembra 2005 bolo potrebné tento rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie krajskému súdu.

Ústavný súd rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátkou JUDr. A. G. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd ich vyčíslil sumou 6 825 Sk (slovom šesťtisícosemstodvadsaťpäť slovenských korún) spolu za dva úkony právnej služby podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (vypočítanou zo základu nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá v prvom polroku 2005 bola 16 381 Sk), t. j. 2-krát 2 730 Sk a 2-krát 164 Sk za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné. Pretože išlo o úkony urobené v roku 2006, celková suma je zvýšená o 19 % daň z pridanej hodnoty, t. j. 1 100 Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. októbra 2006